

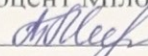
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Факультет історії, бізнес-освіти та права
Кафедра права та правоохоронної діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри
к.ю.н., доцент Мілова Т.М.

«2» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 29 (НПП 2.1.22) ДЕРЖАВНЕ БУДІВНИЦТВО І МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Рівень вищої освіти: _____ перший (бакалаврський) _____

Галузь знань: _____ 08 Право _____
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: _____ 081 Право _____
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма _____ Право _____
(назва)

Форма навчання _____ денна, заочна _____
(денна, заочна)

2022–2023 навчальний рік

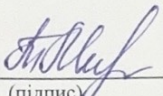
Робоча програма навчальної дисципліни **Державне будівництво і місцеве самоврядування** розроблена на основі освітньо-професійної навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня **бакалавра** за спеціальністю **081 Право**

Розробники: Кондратенко В.М., професор кафедри права та правоохоронної діяльності, доктор юридичних наук, професор

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри права та правоохоронної діяльності

Протокол від 2 серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри права та правоохоронної діяльності

_____ (підпис)

Т. М. Мілова
(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «Державне будівництво і місцеве самоврядування» для студентів спеціальності 081 Право за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022.

© Кондратенко В.М., 2022

© ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 08 Право	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	Спеціальність: 081 Право	Рік підготовки	
		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90 год.	Освітня програма: Право	Семестр	
		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 2 год.	Освітня програма: Право	Лекції	
		20 год.	14 год.
		Семінарські	
		16 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		54 год.	68 год.
Вид контролю:			
Екзамен		Екзамен	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: надання студентам необхідних теоретичних і прикладних знань про системно-структурну організацію органів публічної влади, сприяти формуванню цілісного уявлення про елементи організації роботи органів державної влади та місцевого самоврядування, ознайомити студентів з основними нормативно-правовими актами у галузі державного управління.

Завдання навчальної дисципліни: надання здобувачам вищої освіти ясного і чіткого уявлення про теоретичні та практичні основи правового регулювання державного будівництва та професіоналізму у сфері діяльності органів місцевого самоврядування; розвиток практичних навичок і вміння розв'язання завдань щодо правового регулювання державного будівництва та місцевого самоврядування; освоєння вітчизняного і зарубіжного досвіду організації і функціонування органів державного будівництва та місцевого самоврядування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Загальні	фахові
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1); - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-2); - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК-3); - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК-7); - здатність бути критичним і самокритичним (ЗК-8). 	<ul style="list-style-type: none"> - повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи (ФК-3); - здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право (ФК-7); - знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (ФК-8); - знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів (ФК-9); - здатність аналізувати правові проблеми, формувати, обґрунтовувати правові позиції (ФК-12); - здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (ФК-13).

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

- здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання (ПРН-2);
- вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (ПРН-15);
- виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи (ПРН-18);
- демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права (ПРН-19);
- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (ПРН-21);
- готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (ПРН-22).

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Державне будівництво та місцеве самоврядування як наука та навчальна дисципліна

Поняття державного будівництва та місцевого самоврядування. Основні напрями здійснення державного будівництва та місцевого самоврядування в Україні. Поняття, предмет і система науки державного будівництва та місцевого самоврядування. Історичний розвиток науки державного будівництва та місцевого самоврядування. Методологічні основи та джерела науки державного будівництва та місцевого самоврядування. Поняття, система навчальної дисципліни «Державне будівництво та місцеве самоврядування» і її значення для підготовки юристів.

Тема 2. Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні

Загальна характеристика елементів організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні. Системно-структурна організація органів місцевого самоврядування в Україні. Система принципів організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування. Поняття, правове регулювання та співвідношення функцій і компетенції органів державної влади і місцевого самоврядування. Поняття і система форм діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування. Поняття і система методів діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування. Наукова організація управлінської праці в органах державної влади і місцевого самоврядування, її основні вимоги.

Тема 3. Основи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні

Поняття основ організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні. Територіальна основа системи органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні. Правова основа організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні. Матеріальна і фінансова основа організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні.

Тема 4. Організація роботи Кабінету Міністрів України

Основи організації і діяльності Кабінету Міністрів України. Порядок утворення і будова Кабінету Міністрів України. Функції Кабінету Міністрів України. Форми і методи діяльності роботи Кабінету Міністрів України. Організація прийняття та виконання актів Кабінету Міністрів України. Організація роботи робочих, консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів Кабінету Міністрів України. Структура, функції та організація роботи апарату Кабінету Міністрів України.

Тема 5. Організація роботи центральних органів виконавчої влади в Україні

Основи організації і діяльності центральних органів виконавчої влади. Система та функції центральних органів виконавчої влади. Порядок утворення та організаційна будова центральних органів виконавчої влади. Форми і методи діяльності центральних органів виконавчої влади.

Тема 6. Організація роботи місцевих державних адміністрацій

Основи організації і діяльності місцевих державних адміністрацій. Система, порядок утворення і будова місцевих державних адміністрацій. Функції та компетенція місцевих державних адміністрацій. Голова місцевої державної адміністрації та його заступники, їх повноваження й організація роботи. Форми і методи діяльності місцевих державних адміністрацій. Відділи, управління та інші органи місцевої державної адміністрації, її апарат, організація їх роботи.

Тема 7. Засади місцевого самоврядування

Поняття і система місцевого самоврядування в Україні. Територіальна громада - первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Принципи місцевого самоврядування в Україні. Функції місцевого самоврядування в Україні. Основи місцевого самоврядування. Гарантії місцевого самоврядування в Україні.

Тема 8. Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування

Правовий статус і будова місцевих рад. Функції та компетенція місцевих рад. Форми та методи діяльності місцевих рад. Організація роботи постійних і тимчасових комісій місцевих рад. Апарат місцевої ради і організація його роботи. Служба в органах місцевого самоврядування. Організація роботи сільського, селищного, міського голови, секретаря ради, голови обласної, районної ради та його заступників. Організація роботи органів самоорганізації населення.

Тема 9. Бюджетні повноваження держави і органів місцевого самоврядування

Поняття та зміст бюджетних повноважень держави та органів місцевого самоврядування. Міжбюджетні відносини. Субвенція на компенсацію втрат доходів бюджетів місцевого самоврядування на виконання власних повноважень внаслідок надання пільг, встановлених державою.

Тема 10. Відносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції

Відносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян. Відносини органів місцевого самоврядування із судовими органами та органами юстиції. Відносини органів місцевого самоврядування з органами прокуратури, Служби безпеки України та органами внутрішніх справ.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	л	ін.	с.р.		л	с	л	ін.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Державне будівництво та місцеве самоврядування як наука та навчальна дисципліна	8	2	-	-	-	6	9	2	-	-	-	7
Тема 2. Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	8	2	2	-	-	4	9	-	2	-	-	7
Тема 3. Основи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	10	2	2	-	-	6	11	2	2	-	-	7
Тема 4. Організація роботи Кабінету Міністрів України	10	2	2	-	-	6	9	2	-	-	-	7
Тема 5. Організація роботи центральних органів виконавчої влади в Україні	10	2	2	-	-	6	11	2	2	-	-	7
Тема 6. Організація роботи місцевих державних адміністрацій	10	2	2	-	-	6	9	2	-	-	-	7
Тема 7. Засади місцевого самоврядування	8	2	2	-	-	4	7	-	-	-	-	7

Тема 8. Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування	10	2	2	-	-	6	9	2	-	-	-	7
Тема 9. Бюджетні повноваження держави і органів місцевого самоврядування	8	2	-	-	-	6	7	-	-	-	-	7
Тема 10. Відносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції	8	2	2			4	9	2	2	-	-	5
Разом	90	20	16	-	-	54	90	14	8	-	-	68

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Державне будівництво та місцеве самоврядування як наука та навчальна дисципліна	2
2	Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	2
3	Основи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	2
4	Організація роботи Кабінету Міністрів України	2
5	Організація роботи центральних органів виконавчої влади в Україні	2
6	Організація роботи місцевих державних адміністрацій	2
7	Засади місцевого самоврядування	2

8	Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування	2
9	Бюджетні повноваження держави і органів місцевого самоврядування	2
10	Відносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції	2
	Разом	20

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Державне будівництво та місцеве самоврядування як наука та навчальна дисципліна	2
2	Основи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	2
3	Організація роботи Кабінету Міністрів України	2
4	Організація роботи центральних органів виконавчої влади в Україні	2
5	Організація роботи місцевих державних адміністрацій	2
6	Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування	2
7	Відносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції	2
	Разом	14

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	2
2	Основи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	2
3	Організація роботи Кабінету Міністрів України	2
4	Організація роботи центральних органів виконавчої влади в Україні	2
5	Організація роботи місцевих державних адміністрацій	2

6	Засади місцевого самоврядування	2
7	Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування	2
8	Відносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції	2
	Разом	16

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	2
2	Основи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	2
3	Організація роботи центральних органів виконавчої влади в Україні	2
4	Відносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції	2
	Разом	8

4.3. Теми лабораторних занять

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Державне будівництво та місцеве самоврядування як наука та навчальна дисципліна	6
2	Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	4
3	Основи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	6
4	Організація роботи Кабінету Міністрів України	6
5	Організація роботи центральних органів виконавчої влади в Україні	6
6	Організація роботи місцевих державних адміністрацій	6

7	Засади місцевого самоврядування	4
8	Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування	6
9	Бюджетні повноваження держави і органів місцевого самоврядування	6
10	Відносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції	4
	Разом	54

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Державне будівництво та місцеве самоврядування як наука та навчальна дисципліна	7
2	Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	7
3	Основи організації та діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні	7
4	Організація роботи Кабінету Міністрів України	7
5	Організація роботи центральних органів виконавчої влади в Україні	7
6	Організація роботи місцевих державних адміністрацій	7
7	Засади місцевого самоврядування	7
8	Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування	7
9	Бюджетні повноваження держави і органів місцевого самоврядування	7
10	Відносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції	5
	Разом	68

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Державне будівництво і місцеве самоврядування» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;

- аналітичні звіти, реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю* є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Поняття «державне будівництво і місцеве самоврядування».
2. Елементи змісту державного будівництва і місцевого самоврядування.
3. Конституційні основи державного будівництва і місцевого самоврядування.
4. Основні напрямки здійснення державного будівництва і місцевого самоврядування в Україні.
5. Поняття, предмет і система науки державного будівництва і місцевого самоврядування.
6. Історичний розвиток науки державного будівництва і місцевого самоврядування.
7. Методологічні основи та джерела науки державного будівництва і місцевого самоврядування.
8. Зв'язок науки державного будівництва і місцевого самоврядування з різними галузями права та іншими науками.
9. Поняття та система навчальної дисципліни «Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні».
10. Значення навчальної дисципліни «Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні» для підготовки юристів.

11. Загальна характеристика елементів організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні.

12. Системно-структурна організація органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні.

13. Система принципів та організації діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування.

14. Поняття, правове регулювання та співвідношення функцій і компетенцій органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування.

15. Основи організації і діяльності Верховної Ради України.

16. Організаційна будова та функції Верховної Ради України.

17. Форми роботи Верховної Ради України.

18. Особливості підготовки і проведення першої сесії Верховної Ради України нового скликання.

19. Організація проведення слухань у Верховній Раді України.

20. Методи роботи Верховної Ради України.

21. Організація прийняття та виконання актів Верховної Ради України.

22. Організація роботи Голови Верховної Ради України та його заступників.

23. Система, будова та порядок утворення комітетів Верховної Ради України.

24. Форми і методи роботи комітетів Верховної Ради України.

25. Організація роботи тимчасових комісій Верховної Ради України.

26. Структура, функції та організація роботи апарату Верховної Ради України.

27. Організація роботи Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

28. Організація підготовки і проведення виборів народних депутатів України.

29. Організація роботи народних депутатів України у Верховній Раді України та з виборцями.

30. Основи організації і діяльності Президента України.

31. Організація підготовки й проведення виборів Президента України.

32. Функції Президента України.

33. Форми і методи діяльності Президента України.

34. Гарантії діяльності Президента України

35. Організація прийняття та виконання актів Президента України.

36. Структура, функції, організація роботи апарату Президента України.

37. Організація роботи Офісу Президента України.

38. Організація роботи Ради національної безпеки і оборони України.

39. Основи організації і діяльності Кабінету Міністрів України.

40. Порядок утворення і будова Кабінету Міністрів України.

41. Функції Кабінету Міністрів України

42. Форми і методи діяльності Кабінету Міністрів України.

43. Організація прийняття та виконання актів Кабінету Міністрів України.

44. Організація діяльності робочих органів Кабінету Міністрів України.

45. Структура, функції та організація роботи апарату Кабінету Міністрів України
46. Основи організації і діяльності центральних органів виконавчої влади.
47. Система, функції та порядок утворення центральних органів виконавчої влади.
48. Організаційна будова центральних органів виконавчої влади.
49. Форми і методи діяльності центральних органів виконавчої влади.
50. Основи організації і діяльності місцевих державних адміністрацій.
51. Система, порядок утворення і будова місцевих державних адміністрацій.
52. Функції та компетенція місцевих державних адміністрацій.
53. Організація роботи колегії місцевої державної адміністрації.
54. Форми і методи діяльності місцевих державних адміністрацій.
55. Організація прийняття та виконання актів місцевих державних адміністрацій.
56. Відділи, управління, інші структурні підрозділи місцевої державної адміністрації та її апарат, організація їх роботи.
57. Поняття і система місцевого самоврядування в Україні.
58. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування.
59. Форми здійснення територіальною громадою місцевого самоврядування.
60. Місцеві референдуми.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Екзамен	Сума		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Контрольна робота	Разом	Макс. - 40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	60		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90-100	відмінно
82-89	добре
74-81	
64-73	задовільно
60-63	
35-59	незадовільно
1-34	незадовільно

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
2. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>.
3. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>.
4. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.
5. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>.
6. Про державну службу в Україні : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.
7. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>.
8. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / за ред. С. Г. Серьогіної ; 4-те вид., переробл. та допов. Харків : Право, 2017. 392 с.
9. Державне будівництво і місцеве самоврядування : посібник для підготовки до іспиту / С. Г. Серьогіна, П. М. Любченко, О. Ю. Лялюк та ін. Харків : Право, 2019. 212 с.
10. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / Скидан О. В., Якобчук В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с.
11. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / [В. Галуцько, О. Кузьменко, С. Стеценко та ін.]. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
12. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». Науково-практичний коментар. [за ред. К. Чижмарь]. Київ : Професіонал, 2019. 400 с.

Допоміжна

1. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право) : навчальний посібник / Біленчук П.Д., Кравченко В.В., Підмогильний М.В. Київ : Атіка, 2010. 304 с.
2. Державна політика : підручник / [ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ : НАДУ, 2014. 448 с.
3. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / За ред. С. Г. Серьогіної. Харків : Право, 2010. 256 с.
4. Камінська Н.В. Місцеве самоврядування: теоретико історичний і порівняльно-правовий аналіз : навчальний посібник. Київ : КНТ, 2010. 232 с.

5. Коваленко А.А. Теорія і практика місцевого самоврядування в Україні. Київ : Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2011. 464 с.
6. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / Колодій А.М., Олійник А.Ю. / [за ред. Я.Ю. Кондратьєва]. Київ : Юрінком Інтер, 2011. 464 с.
7. Право Європейського Союзу : підручник / за ред. Р. А. Петрова. [9-те вид., змін. і допов.]. Харків : Право, 2019. 442 с.
8. Проблеми правового регулювання територіальної організації влади в Україні : монографія / за заг. ред. проф. П.М. Любченка. Харків, 2018. 442 с.
9. Гуманізація публічного управління на засадах прав людини: теоретичні підходи та практичні інтерпретації : монографія ; за заг. ред. В. В. Баштанника. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2016. 378 с.
10. Новак-Каляєва Л. М. Права людини у державному управлінні: теоретико-методологічний аспект : монографія. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2013. 396 с.
11. Легеза Є. О. Теорія публічних послуг: адміністративно-правова складова : монографія / Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя : Гельветика, 2016. 451 с.

5.2. Методичне забезпечення

1. Кондратенко В. М. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни «Державне будівництво і місцеве самоврядування». ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. 113 с.

5.3. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
2. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua>.
3. Інформаційно-правові системи Ліга:Закон. URL: <https://ips.ligazakon.net>.
4. Нормативно-правова база України. URL: <https://www.rada.gov.ua>.

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнотрадянському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).